Wedergeboorte in Jesus Christus.

Selfstudie

ABSTRAK

Hierdie dokument bied 'n omvattende teologiese ondersoek na die Bybelse konsep van **wedergeboorte** en die gepaardgaande proses van **heiligmaking**. Die studie vestig die ononderhandelbare noodsaaklikheid van wedergeboorte (Johannes 3:3) deur die mens se toestand van geestelike dood en die onvermoë van die vlees om God te behaag (Romeine 8:8) te analiseer.

Die dokument verduidelik dat wedergeboorte 'n **bonatuurlike daad van God** is wat deur die Heilige Gees geaktiveer word (Johannes 3:6), wat lei tot die skepping van 'n **nuwe skepsel** in Christus (2 Korinthiërs 5:17). Die daaropvolgende lewe word gekenmerk deur 'n dualistiese stryd tussen die nuwe goddelike natuur en die oorblywende vlees (Galásiërs 5:17), terwyl die gelowige terselfdertyd 'n nuwe status as **mede-erfgenaam van Christus** (Romeine 8:17) geniet.

Ten slotte fokus die studie op die praktiese uitdrukking van die nuwe lewe: dit word publiek bevestig deur die **Sakramente** (Doop en Nagmaal) en word beskerm deur die **volle Wapenrusting van God** (Efesiërs 6:11-18), wat die gelowige toerus vir die daaglikse geestelike stryd. Die dokument bevestig dat die Christen se posisie onder genade die grondslag is vir 'n lewe wat na heiligheid neig.

Ockert Jansen van Nieuwenhuizen

2025

1. Wat Is Wedergeboorte, en Hoe Moet Ons Dit Verstaan?

Wedergeboorte staan sentraal in die Christelike geloof, omdat dit die daad is waardeur God ’n mens innerlik nuut maak. Die Skrif beskryf dit as ’n radikale hartverandering wat slegs God kan bewerk. In **Esegiel 36:26–27** belowe God om die harde, ongevoelige hart van die mens weg te neem, dit te vervang met ’n nuwe hart, en sy Gees in die mens te gee sodat hy volgens God se wil kan wandel. Dit beteken wedergeboorte is nie net ’n morele verbetering nie, maar ’n Goddelike ingryping wat die bron van ons begeertes verander.

Petrus skryf in **2 Petrus 1:4** dat gelowiges “deelgenote van die Goddelike natuur” word—’n uitdrukking wat die diepte en grootheid van hierdie nuwe lewe beklemtoon. Wedergeboorte bring die mens in ’n lewende verhouding met God waardeur hy nie meer vasgevang bly in die verdorwenheid van sy ou natuur nie.

Paulus bevestig dieselfde waarheid in **Romeine 8:9** wanneer hy leer dat iemand wat nie die Gees van Christus het nie, ook nie aan Hom behoort nie. Dit beteken dat wedergeboorte nie ’n opsionele aspek van geloof is nie, maar die bewys dat die Gees werklik in ons woon.

So help hierdie hoofstuk ons om te verstaan wat wedergeboorte volgens die Bybel ís: God se bonatuurlike werk wat ’n mens ’n nuwe hart, ’n nuwe identiteit en ’n nuwe manier van leef gee.

1.1. Definisie: Wat Beteken Wedergeboorte?

Wedergeboorte (*Regenerasie*) is die Goddelike handeling waardeur 'n nuwe, geestelike lewe in die menslike hart geskep word.

- **Verduideliking:** Die term kom van die Griekse *palinggenesia* (Matt. 19:28, Titus 3:5), wat beteken om **"weer gebore te word"** of **"opnuut geskep te word."** Dit is nie 'n verbetering van die ou natuur nie, maar die inplanting van 'n nuwe geestelike natuur.
- **Sleutelvers: Titus 3:5 (NV)**

  "het Hy ons gered, nie op grond van werke van geregtigheid wat ons gedoen het nie, maar op grond van sy barmhartigheid, deur die **wassing van die wedergeboorte en die vernuwing deur die Heilige Gees**."

  - *Bybelse Implikasie:* Dit is 'n wassing en 'n vernuwing, wat 'n radikale reiniging en transformasie aandui. Dit is 'n **daad van God**, nie van die mens.

1.2. Die Vorm van die Handeling: Die Geboorte van Bo

Wedergeboorte word beskryf as 'n **geboorte van bo** om die oorsprong en bonatuurlike aard daarvan te beklemtoon.

- **Verduideliking:** Die bekende gesprek met Nikodemus stel die term vas. Die oorsprong van hierdie geboorte is **God**, nie die aarde of die vlees nie.
- **Sleutelvers: Johannes 3:3 (NV)**

  "Jesus antwoord en sê vir hom: Voorwaar, voorwaar Ek sê vir jou, as iemand nie **weer gebore word** nie, kan hy die koninkryk van God nie sien nie."

  - *Bybelse Implikasie:* Die frase "weer gebore word" kan ook vertaal word as "van bo gebore word," wat die **Goddelike bron** daarvan aandui. Die mens kan dit nie self inisieer nie.
- **Sleutelvers: Johannes 1:13 (NV)**

  "...wat nie uit die bloed of uit die wil van die vlees of uit die wil van 'n man gebore is nie, **maar uit God**."

  - *Bybelse Implikasie:* Wedergeboorte is 'n transaksie van God na die mens en is dus **onafhanklik** van menslike bloedlyn, natuurlike begeertes, of menslike besluite.

1.3. Die Oorsaaklike Agent: Die Werk van die Heilige Gees

Wedergeboorte word uitsluitlik deur die **krag van die Heilige Gees** bewerkstellig, wat die menslike onvermoë om hierdie transformasie te bewerkstellig, beklemtoon.

- **Verduideliking:** Die Heilige Gees is die aktiewe agent wat die geestelike lewe in die gelowige blaas. Jesus vergelyk dit met die wind, wat onsigbaar maar werklik is.
- **Sleutelvers: Johannes 3:8 (NV)**

  "Die **wind waai waar hy wil**, en jy hoor sy geluid, maar jy weet nie vanwaar hy kom en waarheen hy gaan nie. So is ook elkeen wat uit die **Gees gebore** is."

  - *Bybelse Implikasie:* Die wedergeboorte is soewerein, onsigbaar, en **onafhanklik** van menslike beheer. Dit is 'n bonatuurlike en mistieke daad van die Gees.
- **Sleutelvers: Esegiël 36:26-27 (NV)**

  "Ek sal julle 'n **nuwe hart gee** en 'n nuwe gees in jul binneste gee... en Ek sal my Gees in jul binneste gee en maak dat julle in my insettinge wandel..."

  - *Bybelse Implikasie:* Hierdie Ou Testamentiese profesie oor die "nuwe hart" word in die Nuwe Verbond deur die Heilige Gees volbring.

1.4. Die Resultaat: 'n Nuwe Skepsel

Wedergeboorte se doel is om 'n **radikale verandering** in die wese van die gelowige teweeg te bring, wat lei tot 'n nuwe identiteit en lewenswyse.

- **Verduideliking:** Die resultaat is 'n nuwe identiteit in Christus. Die ou lewe word verlaat, en 'n nuwe begin word in die teenwoordigheid van God gevestig.
- **Sleutelvers: 2 Korinthiërs 5:17 (NV)**

  "Daarom, as iemand in Christus is, is hy 'n **nuwe skepsel**; die ou dinge het verbygegaan, kyk, **dit het alles nuut geword**."

  - *Bybelse Implikasie:* Die verandering is **volkome** ("alles nuut geword"). Dit behels nie net 'n verandering in gedrag nie, maar 'n verandering in **essensie** en aard.

1.5. Die Verhouding tot Bekeerlikheid

Wedergeboorte en bekering (*bekering*) is **onlosmaaklik verbind**, maar nie dieselfde nie.

- **Verduideliking:** Wedergeboorte is **God se daad** (die oorsaak). Bekering is die **mens se reaksie** (die gevolg: geloof en bekering van sonde).
- **Sleutelvers: Handelinge 20:21 (NV)**

  "…dat hulle hulle tot God moet **bekeer** en in onse Here Jesus Christus moet **glo**."

  - *Bybelse Implikasie:* Sonder dat God die hart deur wedergeboorte opwek, is bekering en geloof onmoontlik (Joh. 6:44). Wedergeboorte **maak geloof moontlik**.

Hierdie hoofstuk vestig die teologiese definisie van die nuwe lewe.

Fokus	Kernbeginsel	Sleutel Bybelse Begrip
Definisie	Wedergeboorte (*Regenerasie*) is die Goddelike daad om 'n nuwe, geestelike natuur te skep.	*Wassing van die wedergeboorte en vernuwing deur die Heilige Gees* (Titus 3:5).
Aard	Dit is 'n **geboorte van bo** en is 'n *Soewereine daad van God* (nie van bloed, vlees, of man nie).	Die Gees werk soos die wind—onsigbaar, maar onteenseglik werklik (Johannes 3:8).
Resultaat	Die gelowige is 'n **nuwe skepsel**, met 'n radikaal veranderde essensie en identiteit.	*Die ou dinge het verbygegaan, kyk, dit het alles nuut geword* (2 Korinthiërs 5:17).

Na ons bespreking van *wat* wedergeboorte is, volg die natuurlike vraag: *hoe gebeur dit?* Wedergeboorte is nie bloot ’n konsep nie, maar ’n lewende daad van God in die mens se hart. Dit lei ons na die proses van geestelike hergeboorte: hoe kennis van God, oorgawe, en die werking van die Gees die innerlike mens verander. In Hoofstuk 2 ondersoek ons hierdie proses en die rolle wat God se Woord, sy Gees en die deelname aan Christus speel in die ontstaan van ’n nuwe lewe. Johannes 3:7–8 herinner ons dat die Gees werk waar Hy wil—ons kan dit ervaar, maar nooit beheer nie.

---

2. Hoe Wedergeboorte Ontstaan

Nadat ons gesien het *wat* wedergeboorte is, is die volgende vraag: *Hoe gebeur dit?* Die Bybel maak dit duidelik dat wedergeboorte nie ’n menslike prestasie of selfverbetering is nie, maar ’n proses wat begin en volbring word deur God self. Jesus verduidelik in Johannes 3:7–8 dat hierdie nuwe geboorte uit die Gees iets is wat die mens nie kan beheer of produseer nie—soos die wind wat waai waar hy wil. Ons kan die werking daarvan sien en die uitwerking daarvan ervaar, maar die oorsprong daarvan lê in God se onsigbare, soewereine handeling.

Wedergeboorte ontstaan wanneer God Homself aan ’n mens openbaar, sy Woord saai, en sy Gees die hart binnekom om dit te vernuwe. Dit sluit die verstand, die wil en die hele innerlike mens in. So word die ou sondige natuur verander, en die gelowige word in Christus ingelyf, deel aan sy dood en opstanding, en uiteindelik gebore uit die Gees van God self.

Hierdie hoofstuk ondersoek die stappe en diepte van hierdie Goddelike werk—nie as ’n meganiese formule nie, maar as die lewende proses waardeur God ’n nuwe mens vorm.

2.1. Kennis van God en Oorgawe aan Hom

Hierdie is die **vertrekpunt** van die Christelike lewe: die intellektuele erkenning en gevolglike vrywillige oorgawe van die lewe aan God.

- **Verduideliking:** Kennis van God is meer as net intellektuele feite; dit is 'n **verhouding** gebaseer op openbaring. Redding begin wanneer 'n persoon die waarheid van God in Christus erken en daarop reageer met **geloof en oorgawe** (bekering).
- **Sleutelvers: Johannes 17:3 (NV)**

  "En **dit is die ewige lewe**, dat hulle U ken, die enigste ware God, en Jesus Christus wat U gestuur het."

  - *Bybelse Implikasie:* Ewige lewe is gesentreer rondom die persoonlike, reddende kennis van God, nie bloot menslike pogings nie.
- **Sleutelvers: Romeine 12:1 (NV)**

"Gee julle liggame as 'n **lewende, heilige en vir God aanneemlike offer**. Dit is julle redelike godsdiens."

  - *Bybelse Implikasie:* Oorgawe behels 'n aktiewe, vrywillige keuse om God se wil te dien as 'n reaksie op Sy genade.

2.2. Die Ontkieming van die Geestelike Saad

Hierdie punt beskryf hoe die **Woord van God** die kiem is wat die nuwe lewe in die menslike hart inisieer, geaktiveer deur die Heilige Gees.

- **Verduideliking:** Die "geestelike saad" verwys na die **Woord van God** (die Evangelie) wat, wanneer dit deur geloof in die hart ontvang word, die onsigbare proses van wedergeboorte begin.
- **Sleutelvers: 1 Petrus 1:23 (NV)**

  "want julle is weer gebore, nie uit **verganklike saad** nie, maar uit **onverganklike**, deur die **lewende woord van God** wat tot in ewigheid bly."

  - *Bybelse Implikasie:* Die onverganklike saad (die Woord) verseker dat die nuwe lewe wat in die gelowige begin, ewig en blywend is. Die Woord het die krag om te transformeer.
- **Sleutelvers: Jakobus 1:21 (NV)**

  "...en ontvang met sagmoedigheid die ingeplante woord, wat in staat is om **julle siele te red**."

  - *Bybelse Implikasie:* Die Woord word in die hart "ingeplant" en dien as die instrument waardeur God redding bewerkstellig.

2.3. Vernuwing van die Ou Sondige Skepping

Wedergeboorte is nie 'n opknapping nie; dit is 'n **radikale, Goddelike transformasie** van die wese self. Die ou, sondige natuur sterf af, en 'n nuwe een word geskep.

- **Verduideliking:** Die vernuwing is die daad van God waar Hy die mens se **gees en hart** verander. Dit is die begin van die **Heiligmaking**-proses.
- **Sleutelvers: 2 Korinthiërs 5:17 (NV)**

  "Daarom, as iemand in Christus is, is hy 'n **nuwe skepsel**; die ou dinge het verbygegaan, kyk, **dit het alles nuut geword**."

  - *Bybelse Implikasie:* Die gelowige is nie bloot 'n verbeterde weergawe van die ou self nie, maar 'n **nuwe skepping** met 'n nuwe oriëntasie en identiteit in Christus.
- **Sleutelvers: Romeine 6:6 (NV)**

"...aangesien ons weet dat ons ou mens saam met Hom gekruisig is, sodat die **liggaam van die sonde** tot niet gemaak sou word, en ons **nie meer die sonde sou dien nie**."

- *Bybelse Implikasie:* Die vernuwing breek die oorheersing en slawerny van die sondige natuur.

2.4. Deelname aan Christus se Dood, Begrafnis en Opstanding

Hierdie punt beskryf die **eenheid** van die gelowige met Christus, wat die krag agter die vernuwing (2.3) is. Dit is die *basis* vir die nuwe lewe.

- **Verduideliking:** Deur die geloofsgeloof word die gelowige **metafories** en **geestelik** verenig met Christus in al drie fases van Sy verlossingswerk, dikwels gesimboliseer in die doop.
- **Sleutelvers: Romeine 6:3-5 (NV)**

  "Of weet julle nie dat ons almal wat in Christus Jesus gedoop is, in **sy dood gedoop** is nie? ... want as ons met Hom **saamgegroei** het deur die gelykvormigheid aan sy dood, sal ons dit tog ook wees deur dié aan sy **opstanding**."

  - *Bybelse Implikasie:*
    - **Dood:** Ons is dood vir die sonde en die wet se eise.
    - **Begrafnis:** Ons ou lewe is weggeneem.
    - **Opstanding:** Ons het opgestaan om 'n **nuwe lewe** te wandel (die doel van wedergeboorte).
- **Sleutelvers: Kolossense 3:1 (NV)**

  "As julle dan saam met Christus **opgewek is**, soek die dinge wat daarbo is..."

  - *Bybelse Implikasie:* Omdat ons deel het aan Sy opstanding, is ons fokus nou hemels en geestelik, nie aards nie.

2.5. Gebore uit die Gees van God

Dit is die **oorsaaklike agent**—die Heilige Gees is die bonatuurlike krag wat die wedergeboorte inisieer, aangesien dit 'n onmoontlike taak vir die mens alleen is.

- **Verduideliking:** Wedergeboorte (*regeneration*) is 'n mistieke, Goddelike handeling wat deur die Heilige Gees verrig word. Dit is 'n **geestelike geboorte**, wat in teenstelling met die fisiese geboorte is.
- **Sleutelvers: Johannes 3:5-6 (NV)**

  Jesus antwoord: "Voorwaar, voorwaar Ek sê vir jou, as iemand nie **gebore word uit water en Gees nie**, kan hy in die koninkryk van God nie ingaan nie. Wat uit die vlees gebore is, is vlees; en **wat uit die Gees gebore is, is gees**."

    - *Bybelse Implikasie:* Die term "uit die Gees gebore" beklemtoon die **bonatuurlike aard** van die wedergeboorte. Dit is die Gees wat 'n nuwe gees in die mens skep.
- **Sleutelvers: Titus 3:5 (NV)**

  "het Hy ons gered, nie op grond van werke van geregtigheid wat ons gedoen het nie, maar op grond van sy barmhartigheid, deur die **wassing van die wedergeboorte en die vernuwing deur die Heilige Gees**."

    - *Bybelse Implikasie:* Dit is die Heilige Gees se vernuwende krag wat die wese van wedergeboorte vorm.

Hierdie hoofstuk beskryf die proses en dinamika van die nuwe lewe wat inisieer.

Fokus	**Kernbeginsel**	**Sleutel Bybelse Begrip**
Oorgawe	Kennis van God lei tot 'n **vrywillige oorgawe** aan Hom.	Dit is die ewige lewe om U te ken, die enigste ware God (Johannes 17:3).
Ontkieming	Die nuwe lewe word ingeplant deur die **onverganklike saad** van die Woord van God.	Weer gebore uit onverganklike saad, deur die lewende woord van God (1 Petrus 1:23).
Vernuwing	Die ou, sondige skepping word afgelê, en 'n **nuwe skepsel** word geskep.	As iemand in Christus is, is hy 'n nuwe skepsel (2 Korinthiërs 5:17).
Deelname	Die gelowige is **verenig met Christus** in Sy dood, begrafnis, en opstanding.	Ons sal dit tog ook wees deur dié aan Sy opstanding (Romeine 6:5).

Wanneer ons verstaan hoe wedergeboorte plaasvind, is dit natuurlik om te vra: *wat is die resultaat?* Hoofstuk 3 fokus op die vrug van hierdie nuwe lewe. Wedergeboorte is nie net ’n innerlike verandering nie, maar manifesteer sigbaar in die gelowige se lewe. Die nuwe hart en nuwe natuur bring heiligmaking, vryheid van die sondige natuur, deelname aan God se Koninkryk en ’n lewende verhouding met Hom. Hierdie vrug is die bewys dat God se Gees werklik in ons werk.

---

3. Die Vrug van Wedergeboorte

Wanneer God ’n mens nuut maak, laat Hy altyd sigbare verandering. Wedergeboorte bring nie net ’n nuwe status nie, maar ’n nuwe lewe wat groei, beweeg en vrug dra. Hierdie hoofstuk ondersoek die merkbare uitwerkings van ’n wedergebore hart—die heiligmaking, die nuwe natuur, die aflegging van die ou mens, en die lewe onder God se genade. Die vrug van wedergeboorte is die bewys dat die Gees werklik werk.

3.1. ’n Lewe wat na Heiligheid Neig

Heiligmaking is die proses waardeur die gelowige toenemend vry van sonde word en meer soos Christus word. Dit is 'n **lewenslange proses**.

- **Verduideliking:** Dit is die progressiewe werk van die Heilige Gees wat, ná wedergeboorte, die gelowige se lewe moreel en geestelik transformeer. Dit is God se wil vir elke gelowige.
- **Sleutelvers: 1 Tessalonisense 4:3 (NV)**

  "Want dit is die **wil van God**: julle **heiligmaking**..."

- **Sleutelvers: Hebreërs 12:14 (NV)**

  "**Jaag die vrede na met almal, en die heiligmaking**, waarsonder niemand die Here sal sien nie."

  - *Bybelse Implikasie:* Heiligmaking is nie opsioneel nie; dit is 'n aktiewe nastrewing (*jaag*) van reinheid wat die gelowige se verbintenis tot God bewys.

3.2. Van Dood na Lewe: Die Paradys as Erfenis

Hierdie punt beklemtoon die totale verandering in **geestelike status** en die sekerheid van die toekomstige erfenis.

- **Verduideliking:** Voor redding was die mens geestelik dood. Wedergeboorte het hierdie status verander na lewe, met die uiteindelike bestemming van die paradys (God se teenwoordigheid) as die onvervreembare erfenis.
- **Sleutelvers: Efesiërs 2:1, 4-5 (NV)**

  "Ook julle het Hy lewend gemaak, wat **dood was deur die misdade en die sondes**... Maar God... het ons saam met Christus **lewend gemaak**..."

- **Sleutelvers: 1 Petrus 1:4 (NV)**

  "...sodat julle 'n **onverganklike en onbesmette en onverwelklike erfenis** kan verkry, wat in die hemel bewaar is vir julle."

  - *Bybelse Implikasie:* Die erfenis is nie aards of tydelik nie, maar word in die hemel deur God bewaar. Die nuwe lewe is slegs die voorsmaak van die ewigheid.

3.3. Mede-erfgename van God se Koninkryk

Hierdie punt beskryf die **intimiteit** van die gelowige se verhouding met Christus en die gevolglike **outoriteit** wat hulle deel.

- **Verduideliking:** Die gelowige word in God se familie ingeneem as 'n seun of dogter, wat beteken dat hulle dieselfde erfregte as Christus ontvang.
- **Sleutelvers: Romeine 8:17 (NV)**

  "En as ons kinders is, dan ook **erfgename, erfgename van God en mede-erfgename van Christus**..."

  - *Bybelse Implikasie:* Dit is die hoogste status wat 'n mens kan ontvang. Dit beteken dat alle seëninge, beloftes, en die uiteindelike heerlikheid wat Christus as die Seun erf, met die gelowiges gedeel word.
- **Sleutelvers: Galásiërs 4:7 (NV)**

  "Daarom is jy nie meer 'n slaaf nie, maar 'n **seun**; en as jy 'n seun is, dan is jy 'n **erfgenaam van God deur Christus**."

3.4. ’n Nuwe Goddelike Natuur in Christus

Hierdie is die wonder van wedergeboorte: die **werklike inplanting** van God se eie natuur in die gelowige.

- **Verduideliking:** Deur die Heilige Gees ontvang die gelowige 'n nuwe geestelike kapasiteit wat hom in staat stel om God te ken, te verstaan, en die begeerte te hê om Sy wil te doen.
- **Sleutelvers: 2 Petrus 1:4 (NV)**

  "...sodat julle daardeur **deelgenote kan word van die goddelike natuur**, nadat julle die verderf ontvlug het wat deur begeerlikheid in die wêreld is."

  - *Bybelse Implikasie:* Die "goddelike natuur" is die vermoë wat deur die Gees gegee word om in heiligheid en liefde te leef, eienskappe wat voorheen onmoontlik was as gevolg van die sondige natuur.

3.5. Die Twee Nature: Gees-geleide en Vleeslik

Hierdie punt beskryf die **sentrale stryd** in die lewe van die gelowige: die konflik tussen die nuwe goddelike natuur en die oorblywende sondige natuur (*vlees*).

- **Verduideliking:** Die vlees is die oorblyfsel van die ou mens. Die stryd is nie om die vlees te vernietig nie, maar om dit te oorheers deur die Heilige Gees.
- **Sleutelvers: Galásiërs 5:16-17 (NV)**

"Maar ek sê: **Wandel deur die Gees**, dan sal julle **sekerlik die begeerlikheid van die vlees nie volbring nie**. Want die vlees begeer teen die Gees, en die Gees teen die vlees; en hierdie staan teenoor mekaar..."

- *Bybelse Implikasie:* Die Gees-geleide lewe is die **enigste metode** vir die gelowige om oor die mag van die sondige natuur te oorwin.

3.6. Die Aflegging van die Ou Mens: ’n Rein Kleed in Christus

Dit is die **praktiese aksie** van heiligmaking—om die sonde en ou gewoontes af te lê en die nuwe identiteit aan te neem.

- **Verduideliking:** Die gelowige se regverdiging is 'n geskenk (die "rein kleed"), terwyl die aflegging 'n daaglikse, doelbewuste taak is.
- **Sleutelvers: Kolossense 3:8-10 (NV)**

  "Maar nou moet julle ook dit alles **aflê**: toorn, woede, boosheid, laster... en **beklee julle met die nuwe mens**, wat vernuwe word tot kennis ooreenkomstig die beeld van Hom wat hom geskape het."

  - *Bybelse Implikasie:* Dit is 'n **aktiewe verbod** op sondige gedrag en 'n **aktiewe opdrag** om te leef volgens die nuwe identiteit wat ons in Christus het.

3.7. Onder Genade: Vrygemaak van die Wet as Verdoemkrag

Hierdie punt handel oor die gelowige se **juridiese status**—die Wet word nie meer gebruik om die gelowige te veroordeel nie, maar as 'n gids tot 'n lewe van liefde.

- **Verduideliking:** Die Wet (veral soos dit veroordeel) is nie meer die basis vir die verhouding met God nie, want Christus het die vloek van die Wet vir ons gedra. Die verhouding is nou gebaseer op God se onverdiende guns (*genade*).
- **Sleutelvers: Romeine 6:14 (NV)**

  "Want die sonde sal oor julle **nie heerskappy voer nie; want julle is nie onder die wet nie, maar onder die genade**."

- **Sleutelvers: Galásiërs 3:13 (NV)**

  "Christus het ons **losgekoop van die vloek van die wet** deur vir ons 'n vloek te word..."

  - *Bybelse Implikasie:* Die gelowige dien die Wet nou vrywillig uit liefde en dankbaarheid (onder die Gees) en nie uit vrees vir straf of die behoefte om God se guns te verdien nie.

3.8. ’n Lewende Tempel van die Drie-enige God

Dit is die **hoogste eer** en verantwoordelikheid van die gelowige—die Heilige Gees woon in hulle.

- **Verduideliking:** Die gelowige se liggaam word die woonplek van die Heilige Gees, wat beteken dat God se teenwoordigheid onder hulle gevestig is.
- **Sleutelvers: 1 Korinthiërs 6:19-20 (NV)**

  "Of weet julle nie dat **julle liggaam 'n tempel is van die Heilige Gees** wat in julle is, wat julle van God ontvang het, en dat julle nie aan julleself behoort nie? Want julle is duur gekoop. **Verheerlik God dan in julle liggaam**..."

  - *Bybelse Implikasie:* Omdat die liggaam 'n tempel is, het dit **heiligheid** en moet dit in heiligheid leef. Dit dien as die rede om nie aan morele onreinheid deel te neem nie.

Hierdie hoofstuk fokus op die status, stryd, en karakter van die wedergebore gelowige.

Fokus	Kernbeginsel	Sleutel Bybelse Begrip
Status	Die gelowige is 'n **mede-erfgenaam** van Christus en besit 'n onverwelklike erfenis.	As ons kinders is, dan ook erfgename, erfgename van God en mede-erfgename van Christus (Romeine 8:17).
Stryd	Die **Twee Nature** (Gees vs. Vlees) veroorsaak 'n lewenslange stryd.	Die vlees begeer teen die Gees, en die Gees teen die vlees (Galásiërs 5:17).
Natuur	Ons het 'n nuwe **goddelike natuur** ontvang, wat ons in staat stel om te heilig.	Deelgenote kan word van die goddelike natuur (2 Petrus 1:4).
Vryheid	Die gelowige leef **onder Genade** en is vrygemaak van die Wet as 'n verdoemkrag.	Want julle is nie onder die wet nie, maar onder die genade (Romeine 6:14).
Tempel	Die liggaam is die **lewende tempel** van die Drie-enige God.	Julle liggaam is 'n tempel is van die Heilige Gees (1 Korinthiërs 6:19).

Terwyl ons die vrug van wedergeboorte sien, word dit duidelik dat dit nie net mooi beginsels of geestelike ervarings is nie, maar noodsaaklik vir ware lewe in God. Hoofstuk 4 verduidelik waarom wedergeboorte onontbeerlik is: sonder dit bly die mens geestelik dood, onseker van sy verhouding met die Skepper, en vry van God se genade. Hierdie hoofstuk verbind die konsep, proses en uitwerking van wedergeboorte met die absolute noodsaaklikheid daarvan vir elke mens wat werklik met God wil wandel.

---

4. Waarom Wedergeboorte Onontbeerlik Is

Wedergeboorte is nie bloot ’n geestelike ervaring of ’n simboliese verandering nie; dit is die Bybelse voorwaarde vir ware lewe in God. Die Skrif leer duidelik dat die mens in sy natuurlike toestand van God vervreemd is, geestelik dood en onbevoeg om Hom te behaag. Daarom is ’n nuwe geboorte uit die Gees nie opsioneel nie maar noodsaaklik. In hierdie hoofstuk ondersoek ons waarom wedergeboorte so onmisbaar is, hoe die Woord self dit vereis, en hoe dit die verhouding tussen Skepper en skepsel herstel. So word dit duidelik dat slegs ’n deur God veranderde hart in staat is om Hom te ken, lief te hê en te gehoorsaam.

4.1. Die Skrif Maak Dit ’n Noodsaaklikheid

Die absolute vereiste vir wedergeboorte kom direk van Christus en word dwarsdeur die Skrif beklemtoon.

- **Verduideliking:** Die Bybel stel duidelik dat toegang tot God se Koninkryk en die ewige lewe net moontlik is deur hierdie bonatuurlike geboorte. Dit is nie 'n aanbeveling nie, maar 'n **ononderhandelbare voorwaarde**.
- **Sleutelvers: Johannes 3:3 (NV)**

  Jesus antwoord en sê vir hom: "Voorwaar, voorwaar Ek sê vir jou, as iemand nie **weer gebore word nie**, kan hy die koninkryk van God nie **sien** nie."

  - *Bybelse Implikasie:* Om die koninkryk nie te "sien" nie beteken dat 'n persoon nie die geestelike realiteite van God se heerskappy kan verstaan of in ag kan neem nie, en gevolglik nie daarvan deel kan wees nie.
- **Sleutelvers: Johannes 3:7 (NV)**

  "Moenie jou verwonder dat Ek vir jou gesê het: **Julle moet weer gebore word** nie."

  - *Bybelse Implikasie:* Die gebruik van die woord **"moet"** vestig die vereiste as 'n absolute bevel en noodsaaklikheid, gebaseer op die mens se onvermoë om homself te red.

4.2. Ongehoorsaamheid Bring Geestelike Dood

Wedergeboorte is nodig omdat die ongeredde mens reeds in 'n toestand van geestelike dood verkeer, geskei van die Bron van Lewe.

- **Verduideliking:** Die toestand van die mensdom ná die Sondeval word in die Bybel beskryf as **geestelik dood**—sonder die vermoë om God te behaag of Hom te soek.
- **Sleutelvers: Efesiërs 2:1 (NV)**

  "Ook julle het Hy lewend gemaak, wat **dood was deur die misdade en die sondes**..."

    - *Bybelse Implikasie:* Geestelike dood is die toestand van almal buite Christus. Wedergeboorte is die noodsaaklike **opwekking** uit hierdie dood tot nuwe lewe.
- **Sleutelvers: Romeine 6:23 (NV)**

  "Want die **loon van die sonde is die dood**, maar die genadegawe van God is die ewige lewe in Christus Jesus, onse Here."

    - *Bybelse Implikasie:* Die geestelike dood is die regverdige gevolg van sonde. Wedergeboorte is die enigste manier om van hierdie loon bevry te word.

4.3. Geen Alternatief vir Wedergeboorte

Die mens se pogings (godsdienstige werke, goeie dade, sosiale hervorming) is onvoldoende om die geestelike gaping te oorbrug; slegs 'n daad van God kan dit doen.

- **Verduideliking:** Die menslike hart is so verdorwe dat geen uiterlike poging of opvoeding 'n werklike, innerlike transformasie kan bewerkstellig nie. Die probleem is 'n kwessie van **natuur**, nie net gedrag.
- **Sleutelvers: Titus 3:5 (NV)**

  "het Hy ons gered, **nie op grond van werke van geregtigheid wat ons gedoen het nie**, maar op grond van sy barmhartigheid, deur die wassing van die wedergeboorte..."

    - *Bybelse Implikasie:* Die Wet en goeie werke kan nie red nie. Die enigste redding is deur die **wedergeboorte** wat deur God geskenk word.
- **Sleutelvers: Johannes 1:13 (NV)**

  "...wat nie **uit die bloed** of uit die **wil van die vlees** of uit die **wil van 'n man** gebore is nie, maar **uit God**."

    - *Bybelse Implikasie:* Drie moontlike menslike oorspronge van lewe (erflikheid, natuurlike begeerte, of menslike besluit) word uitgesluit. Wedergeboorte is **uitsluitlik 'n daad van God**.

4.4. Die Vlees Kan God Nie Behaag Nie

Die natuur van die ongeredde mens (die *vlees*) is inherent opstandig en vyandig teenoor God en kan daarom nie aan Sy standaard voldoen nie.

- **Verduideliking:** Die "vlees" (die sondige natuur) is so gekant teen God se heiligheid en wet dat dit onmoontlik is om opregte gehoorsaamheid of lofprysing te bied.
- **Sleutelvers: Romeine 8:7-8 (NV)**

"Omdat wat die vlees bedink, **vyandskap teen God** is; want dit onderwerp hom nie aan die wet van God nie, want dit kan ook nie. En **dié wat in die vlees is, kan God nie behaag nie**."

- *Bybelse Implikasie:* Die toestand van die vlees is nie neutrale swakheid nie, maar **aktiewe vyandskap**. Die wedergeboorte is dus noodsaaklik om daardie vyandskap met die lewe in die Gees te vervang.

4.5. Herstel van die Verhouding tussen Skepper en Skepsel

Die finale noodsaaklikheid is die herstel van die primêre doel van die mensdom: om in 'n regte en liefdevolle verhouding met hul Skepper te leef.

- **Verduideliking:** Die Sondeval het 'n skeuring gebring. Wedergeboorte en regverdiging herstel die gelowige tot 'n **regverdige status** en die **intimiteit** van 'n vader-kind-verhouding.
- **Sleutelvers: 2 Korinthiërs 5:18 (NV)**

  "...en dit alles is uit God, wat ons met Homself **versoen het** deur Jesus Christus..."

  - *Bybelse Implikasie:* God het die inisiatief geneem om die verhouding te herstel. Wedergeboorte is die innerlike manifestasie van hierdie versoening.
- **Sleutelvers: Romeine 5:1-2 (NV)**

  "Omdat ons dan uit die geloof **geregverdig is**, het ons **vrede by God** deur onse Here Jesus Christus."

  - *Bybelse Implikasie:* Die vrede is die bewys van die herstelde verhouding.

Hierdie hoofstuk dien as die motivering en regverdiging waarom wedergeboorte ononderhandelbaar is.

Fokus	Kernbeginsel	Sleutel Bybelse Begrip
Vereiste	Die Skrif stel dit as die **enigste voorwaarde** vir toegang tot die Koninkryk.	As iemand nie weer gebore word nie, kan hy die koninkryk van God nie sien nie (Johannes 3:3).
Dood	Wedergeboorte is nodig omdat die mens se toestand **geestelike dood** is.	Dood was deur die misdade en die sondes (Efesiërs 2:1).
Onvermoë	Geen menslike poging (*werke*) is 'n aanvaarbare alternatief nie.	Nie op grond van werke van geregtigheid wat ons gedoen het nie (Titus 3:5).

Fokus	Kernbeginsel	Sleutel Bybelse Begrip
Vlees	Die sondige natuur (*Vlees*) is in **vyandskap teen God** en kan Hom nie behaag nie.	Dié wat in die vlees is, kan God nie behaag nie (Romeine 8:8).

5: Wedergeboorte, die Gees, en die Gemeenskap

Hierdie hoofstuk ondersoek hoe die innerlike werklikheid van wedergeboorte uitgedruk word in die gelowige se openbare lewe (Sakramente) en hoe dit toegerus word vir die daaglikse geestelike stryd (Wapenrusting).

5.1. Sakramente: Openbare Uitdrukking van die Innerlike Werk

Die Sakramente (of Ordonnansies) is sigbare tekens en seëls wat die onsigbare werk van wedergeboorte in die gelowige se lewe illustreer en bevestig.

5.1.1. Die Doop

- **Bybelse Betekenis:** Die doop is die **openbare getuienis** van die gelowige se eenheid met Christus se dood, begrafnis en opstanding (Romeine 6:3-4). Dit is 'n uitwendige simbool van die innerlike werklikheid van wedergeboorte.
- **Verduideliking en Uitleg:** Die onderdompeling simuleer die **dood van die ou mens** en die begrafnis van die sondige lewe. Die opkom uit die water simboliseer die **opstanding tot 'n nuwe lewe** saam met Christus (Kolossense 2:12). Dit is 'n opdrag van Christus (Matteus 28:19) en die inlywing in die plaaslike geloofsgemeenskap.

5.1.2. Nagmaal

- **Bybelse Betekenis:** Die Nagmaal (*Heilige Nagmaal*) is die **voortdurende herdenking** van Christus se verlossingswerk, Sy liggaam wat gebreek is, en Sy bloed wat gestort is (1 Korinthiërs 11:23-26).
- **Verduideliking en Uitleg:** Die brood verteenwoordig Sy liggaam en die beker Sy bloed. Deelname verkondig nie net Sy dood nie, maar bevestig ook die **verbondsgemeenskap** tussen gelowiges en met Christus. Dit is 'n voortdurende herinnering dat ons nuwe lewe slegs moontlik is deur Sy offer.

5.2. Die Wapenrusting: Toerusting vir die Geestelike Stryd

Die wedergebore gelowige is outomaties in 'n geestelike stryd betrokke teen Satan en sy gevalle magte (soos in die vorige boek bespreek). Die Wapenrusting van God is die **Goddelike voorsiening** vir hierdie stryd.

- **Hoekom dit Nodig Is:** Dit is nodig omdat die gelowige se stryd nie teen "vlees en bloed" is nie, maar teen die **geestelike magte van boosheid** (Efesiërs 6:12). Hierdie stryd vereis geestelike, nie fisiese, wapens.

5.2.1. Die Helm van Verlossing

Die helm beskerm die gelowige se gedagtes en persepsies van God se waarheid teen die vyand se misleiding.

- **Verduideliking:**
  - **Beskerming van die oë:**
    Ons siening van die wêreld, ons begrip van die waarheid, en hoe ons die realiteit waarneem, word beskerm. Deur Christus kan ons die dinge sien soos God dit sien, nie soos die vyand dit wil hê nie.
  - **Beskerming van die ore:**
    Ons luister na God se Woord en onderskei dit van vals leringe of misleidende boodskappe. Die helm help ons om geestelik gehoorsaam te wees en nie deur misleiding weggelei te word nie.
  - **Beskerming van die mond:**
    Ons woorde is kragtig en kan geestelike stryd beïnvloed. Die helm herinner ons dat ons moet praat wat waar en regverdig is, sodat die vyand nie ons eie mond teen ons kan gebruik nie.
  - **Beskerming van denke:**
    Ons verstand word geanker in die waarheid van God se Woord en die hoop van verlossing. Dit beskerm teen twyfel, vrees, selfveroordeling en ander geestelike aanvalle.
  - **Beskerming van sintuie:**
    Ons hele persepsie—hoe ons voel, wat ons sien, hoor en ervaar—word onder die beheer van die Gees geplaas. Dit help ons om nie mislei te word deur die wêreld se verlokkings en die vyand se slinkse planne nie.
  - Kort Samevatting
    - Die helm van verlossing herinner die gelowige dat verlossing nie net ’n gevoel of toestand is nie, maar ’n **lewende geestelike werklikheid** wat sy denke, waarneming en keuses beskerm. Sonder die helm kan die vyand die mens se gedagtes aanval, onsekerheid saai, en selfs geloof en gehoorsaamheid ondermyn. Dit wys hoe noodsaaklik dit is dat elke gelowige sy **verlossing bewustelik besef, aanvaar en op daardie waarheid bou**.
  - **Bybelse Implikasie:** Die Heilige Gees verseël ons verlossing, en daardie sekerheid is die beskerming van die verstand teen aanvalle (1 Tessalonisense 5:8).

5.2.2. Die Borsharnas van Geregtigheid

Die borsharnas beskerm die belangrikste organe (die hart en die gewete) teen die aanvalle van die sonde en aanklae.

- **Verduideliking:** Dit is die **regverdiging** wat ons van God ontvang het (*geïmputeerde geregtigheid*). Die geregtigheid van Christus beskerm die gelowige teen die vyand se poging om skuldgevoelens en veroordeling op te wek.
- **Bybelse Implikasie:** As ons harte beskerm word deur die geregtigheid van Christus, kan ons met 'n **suiwer gewete** voor God en mense leef.

5.2.3. Die Gordel van Waarheid

Die gordel is die noodsaaklike element wat alles bymekaar hou, wat dui op die fundamentele belangrikheid van eerlikheid en waarheid.

- **Verduideliking:** Die gordel is God se **waarheid** (Sy Woord) en die gelowige se **eerlikheid**. Sonder die waarheid is die gelowige ongeorganiseerd en kwesbaar vir die vyand se leuens.
- **Bybelse Implikasie:** Die waarheid is die basis vir alle ander geestelike wapens en die fondament van ons karakter (Efesiërs 6:14).

5.2.4. Die Swaard van die Gees (Die Woord van God)

Die swaard is die **enigste aanvallende wapen** in die wapenrusting, wat bewys dat die Gees deur die Woord veg.

- **Verduideliking:** Dit is die **lewendige en kragtige Woord van God** (Hebreërs 4:12). Net soos Jesus die versoeker met Skrif gekonfronteer het (Matteus 4), gebruik die gelowige die Skrif om die vyand se aansprake en versoekings te beveg.
- **Bybelse Implikasie:** Die swaard word deur die **Heilige Gees** gegee en is dus bonatuurlik en effektief in die geestelike realm (Efesiërs 6:17).

5.2.5. Die Skild van Geloof

Die skild bied die algehele beskerming teen alle tipe aanvalle.

- **Verduideliking:** Geloof is die gelowige se **vertroue in God** en Sy beloftes. Dit is die krag wat die aanvalle van die bose (wat as "vurige pyle" beskryf word) blus en neutraliseer.
- **Bybelse Implikasie:** Die skild van geloof is noodsaaklik vir oorwinning, aangesien **"sonder geloof is dit onmoontlik om God te behaag"** (Hebreërs 11:6) en dus onmoontlik om effektief teen die duiwel te staan (Efesiërs 6:16).

5.2.6. Die Skoene van die Evangelie van Vrede

Die skoene is noodsaaklik vir stabiliteit en om die gelowige in staat te stel om sy posisie te handhaaf en die boodskap van Christus uit te dra.

- **Sleutelvers: Efesiërs 6:15 (NV)**

"en **jul voete met die bereidheid vir die evangelie van vrede** beskoei."

- **Verduideliking (Staan en Beweeg):**
    1. **Stabiliteit (Staan):** Goeie skoene was vir die Romeinse soldaat (en is vandag) noodsaaklik om *staand te bly* op moeilike terrein. Hierdie skoene verteenwoordig die **vaste basis** van die Evangelie van Vrede wat ons gevind het. Hierdie vrede (met God, Rom. 5:1) is die grond waarop ons staan en nie val nie.
    2. **Mobiliteit (Beweeg):** Die skoene van die Evangelie verleen ook die **bereidheid** en **gereedheid** om uit te gaan en die Evangelie te verkondig. Dit is die motivering van die nuwe lewe om die Goeie Nuus van versoening met God (vrede) aan ander mee te deel.
- **Bybelse Implikasie:** Die Heilige Gees gee die gelowige nie net die vrede nie, maar ook die **passie en roeping** om die boodskap van daardie vrede aan 'n wêreld in oorlog te bring. Sonder hierdie skoene is die gelowige onstabiel en nie bereid om te getuig nie.

Die finale hoofstuk fokus op die uitwendige uitdrukking en die toerusting vir die volgehoue nuwe lewe.

Fokus	Kernbeginsel	Sleutel Bybelse Begrip
Doop	Openbare getuienis van die gelowige se **identifikasie met Christus** se dood en opstanding.	Begrawe saam met Hom deur die doop in die dood (Romeine 6:4).
Nagmaal	Die **voortdurende verkondiging** en herdenking van Christus se offer en die verbondsgemeenskap.	So dikwels as julle hierdie brood eet… verkondig julle die dood van die Here (1 Korinthiërs 11:26).
Wapenrusting	Die gelowige is toegerus vir die **geestelike stryd** teen die duisternis.	Trek die volle wapenrusting van God aan (Efesiërs 6:11).
Sleutelwapens	Die Helm (*Verlossing*), Borsharnas (*Geregtigheid*), Gordel (*Waarheid*), Swaard (*Woord*), Skild (*Geloof*), en **Skoene** (*Bereidheid van die Evangelie van Vrede*).	Staan vas met julle voete met die bereidheid vir die evangelie van vrede beskoei (Efesiërs 6:15).